

บทคัดย่อ

168867

ชื่อภาคินพนธ์ : การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน กรณีศึกษา ชุมชนคลองลำนูน
แขวงคันนายาว เขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน : นางสาวจิตเรขา ช่างดีเหล็ก
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1. ศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนคลองลำนูน 2. ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนคลองลำนูนในการจัดการสิ่งแวดล้อมและ 3. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนคลองลำนูน

ในการศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ คณะกรรมการชุมชนคลองลำนูน ข้าราชการสำนักงานเขตคันนายาว และเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) รวม 9 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม 2. กลุ่มสมาชิกชุมชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนจำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ

ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างสมาชิกชุมชน 40 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุระหว่าง 40-45 ปี มีอาชีพหลักในการรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 47.5 ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสและสมาชิกร้อยละ 42.5 อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 10 ปี

การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนคลองลำนูนมี 3 ด้าน คือ 1. ด้านขยะมูลฝอย 2. ด้านน้ำเสีย และ 3. ด้านพื้นที่ส่วนกลาง สำหรับขยะมูลฝอยชุมชนอยู่ระหว่างการจัดหาที่ทิ้งขยะ ส่วนด้านน้ำเสีย ชุมชนได้มีการทำบ่อบำบัดน้ำเสียของชุมชนแล้วและมีแผนจะทำถังดักไขมันในทุกบ้าน นอกจากนี้ชุมชนมีแผนที่จะกลับมาทำการฟื้นฟูคลองลำนูนอีกครั้งหลังปลูกบ้านเสร็จ และสำหรับพื้นที่ส่วนกลางชุมชนมีแผนปลูกต้นไม้รอบชุมชนและตลอดแนวคลองลำนูน

การมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อม จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 40 ราย เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในประเด็นที่มีส่วนร่วมมากที่สุด พบว่าร้อยละ 45.0 มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น รองลงมาร้อยละ 32.5 ร่วมลงแรง ส่วนความถี่ในการเข้าร่วมประชุมพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40.0 เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง และร่วมประชุม

ทุกครั้งร้อยละ 35.0 ส่วนการร่วมปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 82.5 ร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และร้อยละ 45.0 เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง ในการร่วมรับผลประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่ง ร้อยละ 42.5 เห็นว่าผลจากการจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสีย และพื้นที่ส่วนกลางก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชน และร้อยละ 27.5 เห็นว่าทำให้ชุมชนได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง นอกจากนี้ ร้อยละ 27.5 เห็นว่าทำให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น และสำหรับการติดตามและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.0 เห็นว่า การเทน้ำชีวภาพลงในสายคลองทำให้น้ำใส จนกระทั่งปลาสามารถอยู่อาศัยได้ และส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.0 ยังเห็นว่า สามารถลดภาวะน้ำเสียในชุมชนได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ชุมชนควรจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นเพื่อส่งเสริมการดูแลสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับน้ำเสียและการฟื้นฟูคลองลำหูน
2. จัดระบบการจัดการเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบและค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะพร้อมทั้งจัดทำที่ทิ้งขยะให้ชัดเจน
3. ขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตในการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้เรียบร้อยและสม่ำเสมอ
4. หามาตรการในการจัดสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียให้เรียบร้อย โดยสมาชิกที่ค้างชำระเงินกู้ค่าปลูกบ้านของโครงการบ้านมั่นคง นำเงินไปชำระให้ พอช. ตามสัญญา

ABSTRACT

168867

Title of Research Paper : Environmental Management in the Community : A Case Study of

Klong Lam-Noon Community, Kannayao District, Bangkok

Author : Miss Chitrekar Changteelex

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The three objectives for the study were (1) to investigate the environmental management in Klong Lam-Noon Community, (2) to examine the community people's participation in environmental management, and (3) to identify the problems and obstacles to the community environmental management. There were two sample groups in the study. The first group consisted of nine key informants, who were Klong Lam-Noon Community Committee members, government officials at the Kannayao District office and the officials of the Community Organization Development Institution. The data were collected by in-depth interview and by participatory observation. The second group included 40 household heads who were distributed questionnaires to fill out. Frequency and percentage were used for data analysis.

1. General characteristics of the community people. Most of the respondents were males, aged 40 - 45, and were engaged in general employment. About 47.5% were married and about 42.5% had lived in the community for more than 10 years.

There were three aspects of environmental management in Klong Lam-Noon Community: (1) garbage, (2) waste water, and (3) common ground. Now the community was looking for a garbage dump. The community had already constructed wasted water treatment ponds and planned to make a grease trap tank in every house. Besides, the community had a plan to revitalize Lam-Noon Community after the completely built. Trees and plants would be grown in the common ground and along the Lam-Noon Canal.

2. Participation in environmental management. From the questionnaires filled out by 40 community people, it was found that they participated most in expressing their opinion (45.0%), followed by devoting their labour for the community activities. About 40.0% joined the meetings often and some attended every meeting (35.0%). About 82.5% participated in environmental activities and 45.0% took part in them every time. Nearly half of the sample group got the benefits from joining the activities. About 42.5% said that the management of

garbage disposal, wasted water treatment and common ground contributed to the tidiness of the community. About 27.5% thought that this was the reason why the community was selected to join the "House Security" Project. Besides, about 27.5% stated that the environmental management helped to improve their quality of life. About three-quarters agreed that pouring bio-extract water into the canal could make the water clean enough for fish to live in (75.0%). The majority also said that bio-extract water could reduce wasted water in the community (80%).

Recommendations.

1. The community should arrange more activities for revitalizing Klong Lam-Noon.
2. The community should provide persons in charge, budgeting system and garbage tank for the community.
3. The community should request for the Bangkok Metropolitan supporting toward garbage collection on time.
4. The district officer should build the wastewater treatment system for the community.